

Blog No: 46
09.11.2022

Ömer Zeytinoğlu(*)

The Armenian Weekly internet sitesinde 12 Ekim 2022 tarihinde Ermeniler, işgalci Amerikan Hükümetine karşı yerlilerin toprak hakları tarafında yer almalıdır (Armenians must side with indigenous land rights against the occupier US government) başlıklı ve Aram Brunson imzalı bir yazı yayımlanmıştır. Yazının kapağında yazıyla ilgili iki de fotoğraf yer almaktadır (mevcut yazımızın kapak resmi olarak da bu iki fotoğraf kullanılmıştır). Açıklayıcı notlarda belirtildiği üzere, birinci fotoğraf 1890 yılında meydana gelen Wounded Knee Katliamının yıldönümünde Kızılderili aktivistler tarafından 1973 yılında düzenlenen ayaklanma hareketiyle ilgili olup zafer anlamında silahını havaya kaldırmış bir militan görülmektedir. İkinci fotoğrafta ise, hürriyet savaşçıları olarak takdim edilen fedai Dikran Deroyan liderliğinde silahlı teröristleri görmekteyiz. Bunların Osmanlı İmparatorluğuna isyan eden bir Ermeni çetesi mensupları olduğu belirtilmiştir. Yazıda esas itibariyle ezilmiş halkların mağduriyeti üzerinde durulmakta, ezilmiş halk denildiğinde, yazı kapsamında, soykırıma uğratılmış Amerikan yerli halkı (Kızılderililer) öne çıkarılmakta ve bu yerli halkla benzer bir geçmişe sahip olduğu iddia edilen Ermeniler arasında paralellik kurulmaktadır.

***

Yazının çıkış noktası, Amerikada yaşayan Ermeni toplumunun asimile olma tehdidi altında bulunduğu iddiasıdır. Yazar bu tehdidin nasıl önüne geçilebileceğini kendine göre ayağı yere basmayan sebeplerle ve dolambaçlı yollardan anlatmaya çalışmaktadır. Bu meyanda, yukarıda da değinildiği üzere, Türklere düşmanca atıflarda bulunulmaktadır. Denilebilir ki

yazı adeta Türklere saldırmak amacıyla kaleme alınmıştır. Yazıda buna örnek olarak; Ermeniler bu tür insanlığa karşı işlenen suçlara yabancı değildir. Bin yıldan fazla bir süredir, Selçuklu İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere faşist Türk devletinin soykırımcı ve sömürgeci rejimleriyle çeşitli biçimlerde karşı karşıyayız: Amerikalıların yerli halka yaşattığını Türkler biz Ermenilere yaşatmıştır ifadeleri gösterilebilir. Yazıda ayrıca ülkemizden en büyük ebedi düşmanımız faşist Türk devleti olarak bahsedilmektedir.

Yazıda Kuzey Amerikanın yerli halkının (Kızılderililer) soykırıma maruz kaldığı, bu nedenle, yerli halka yaşatılanlara benzer bir geçmişten gelen Ermenilerin, ezilen diğer halklarla dayanışma içinde, yerleşimci-sömürgeciliğin gücüne karşı yürüyerek, soykırımcı Amerikan rejimine karşı çıkması gerekir denilmektedir. Bu arada ABDnin devlet olarak meşruiyeti sorgulanmakta, işgal etmeye devam ettiği çalınmış topraklar üzerinde kurulmuş suçlu Amerikan rejimi şimdi yerli halkları Amerikan toplumu içinde asimile olmaya veya marjinalleşmeye zorlamak için yerleşimci-sömürgeci bir devlet haline gelmektedir denilmektedir.

Taşnak Partisinin programında Her ulusun bir anavatana sahip olmasının doğal ve devredilmez hakkı olduğu, ancak bunun gerçekleşmediğine işaret edilmekte; geleceğe bakıldığında, geleceğin sadece Ermenistan'a odaklanmış bir lütuf olmaması gerektiği, Batı Ermenistan'ın ve tüm tarihi vatanımızın zalimlerinden geri alındığı, işgalci Amerikanın ezilen halkların dayanışmasıyla devrildiği, Amerika'nın yerli halklarının yeniden kendi vatanlarını yönettiği bir dünya ortaya çıkmalıdır İfadeleri de yer almaktadır.

Yazı, Amerikalı-Ermeni olmaktan ziyade Ermeni olmaya başladığımızda, Türk-Azeri faşist baskısına karşı içtenlikle mücadele ederek ve Diasporayı terk edip atalarımızın topraklarına dönme görevimizi yerine getirdiğimizde uluslararası anti-emperyalist mücadeleye başlamış olabiliriz. Bu büyük mücadelede ise sadece zafer ya da şehitlik, özgürlük ya da ölüm vardır ifadeleriyle son bulmaktadır.

***

Yazıda yer alan Türk-Ermeni ilişkileriyle ilgili iddialar kabul edilemez.

Amerika kıtasının 1492 yılında Keşfini izleyen dönemde, yerli halk ile Avrupalı göçmenler arasında yaşanan şiddet düzeyi yüksek, son tahlilde soykırım olarak nitelenebilecek olaylar ile Osmanlı Ermenilerinin tabi tutulmuş olduğu önlemler arasında bir benzerlik veya ortak nokta yoktur.

Kuzey Amerikada yerli halkın toprakları güç kullanılarak ve çeşitli hilelerle Avrupalı göçmenler tarafından ellerinden alınmış, asırlardan beri bu topraklarda sükûn ve barış içinde yaşayan yerli halkın yaşam düzeni darmadağın edilmiştir. Yerli halkın çocukları acımasız bir asimilasyona tabi tutulmuştur. Günümüzde, yapılan bilimsel araştırmalara göre, Keşif sırasında 60,5 milyon olarak tahmin edilen yerli halkın nüfusu, Amerikan yönetimi tarafından tutulan kayıtlara göre 19uncu yüzyıl sonuna gelindiği 270.000e inmiştir.

1948 tarihli BM Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesinde yer alan

kriterlere göre Kuzey Amerikadaki yerli halkın başına gelenler soykırım olarak nitelendirilmeye müsaittir.

Söz konusu Sözleşmeye göre, bir eylemin soykırım olarak tanımlanabilmesi için ulusal, etnik, ırksal ya da dinsel bir grubun tümünü ya da bir bölümünü yok etmek kastıyla hareket edilmesi soykırım suçunu oluşturmaktadır. Burada öne çıkan husus kasıt koşuludur.

Amerikan tarafında üst düzey askerlerin, kanaat önderi gazetecilerin, hatta başkanların yerli halkın tasfiye edilmesi yönünde ifadeleri vardır ve bunlar arşivlerde durmaktadır.

Osmanlı Ermenilerine gelince, Osmanlı İmparatorluğunun sınırları içinde yaşayan Ermeniler millet-I sadıka olarak bilinirdi. Maalesef Ermenilerin kayda değer bir kısmı vatandaşı oldukları Osmanlı Hükümetine karşı isyan ederek silahlı eylemlere başlamıştır. Yazının kapağında görülen asilerden oluşan çeteleri düşmanla işbirliği halinde Osmanlı ordularını arkadan vurmaya başlamıştır. Bu durum karşısında ülke güvenliğini sağlamak üzere sınır bölgelerindeki Ermeniler ülkenin başka bir bölgesine nakledilmiştir. Bu nakil sırasında hayatını kaybedenler olmuştur. Nakil işinin Ermeni halkını imha etmek üzere düzenlendiği iddia edilmiştir. Yukarıda açıklandığı üzere bir eylemin soykırım olarak nitelenebilmesi için kasıt koşulu aranmaktadır. Osmanlı yöneticilerinin bu yolda ne bir beyanı vardır ne de verilmiş bir emri veya talimatı. Birinci Dünya Savaşı sonunda İstanbulu işgal eden İtilaf Devletleri, başta İngiltere olmak üzere, Osmanlı yöneticilerine izafe edilebilecek bir kanıt bulamamıştır. Hatta Maltaya sürülerek ifadeleri alınan Osmanlı ileri gelenleri, yöneticiler ve aydınların sorgulanmasından da bir sonuç alınamamıştır. Kasıt unsuru yerine gelmediği için Ermenilerin İmparatorluğun bir bölgesinden başka bir bölgesine nakledilmesi soykırım olarak nitelenmesi mümkün değildir. Kaldı ki İstanbulda ve ülkenin başka bölgelerinde yaşayan Ermenilere bu işlem uygulanmamıştır. Bu gerçeğin farkında olan İngilterede, İngiliz Parlamentosu, 1915 olaylarının soykırım olarak tanınması konusunda herhangi bir karar alamamıştır.

Günümüzde Türkiyede yaşayan Ermenilerin ayırımcılığa uğradığı, kültürlerini ve kimliklerini yaşayamadıklarına ilişkin olarak yazıda yer verilen iddialar da tamamen mesnetten yoksundur. Türkiye Ermenileri ülkenin hür ve eşit vatandaşları olarak yaşamlarını sürdürmektedir.

***

Yazar, Ermenilerin kendilerini kabul etmiş ABDnin sınırları içinde ve Ermenistanın komşu devletleri aleyhinde genişleyerek bağımsız devlet kurabilmeleri gerektiği gibi hastalıklı fikirler ileri sürmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere yazı bu büyük mücadelede sadece zafer ya da şehitlik, özgürlük ya da ölüm vardır cümlesiyle sona ermektedir ki, yazının kapağında yer verilen silahlı militanları gösteren fotoğrafların da çağrıştırdığı gibi, yazarın zihninin gerisinde hayal ettiği çözüm için silahlı bir mücadeleyi de göze aldığı anlaşılmaktadır. Yakın geçmişte bu yöntemi benimseyen Ermeni terör örgütleri olmuştur. Bugün dahi bu yöntemi inkâr etmeyen örgütlenmeler bulunmaktadır. Dolayısıyla konu hasta bir zihniyetin ötesinde ciddiyet taşımamaktadır.

* *E. Büyükelçi*

***Resim: The Armenian Weekly*

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: ZEYTİNOĞLU, Ömer. 2026. "BİR YAZININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ - 07.11.2022." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2022 / 46. Kasım 09. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/Blog/BIR-YAZININ-DUSUNDURDUKLERI-07-11-2022

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır